Total No. of printed pages : 15 **SET – C**

SL. 1001-C	Roll No.

804 R/E/D.E.(R/E)

[Regular/Ex-Regular/Dis.Edu.(Ex-Regular)]

BUSINESS STUDIES AND MANAGEMENT (BSM)

(COMMERCE)

(As per 2018 & 2019 Syllabi)

(For Students Registered in 2016 & 2017)

2019 (A)

BUSINESS STUDIES AND MANAGEMENT (BSM)

(COMMERCE)

Full Marks - 80

Time - 3 Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

ଦକ୍ଷିଣ-ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୂଚାଉଛି ।

Carefully follow the instructions given in each Group and Question.

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗ ଓ ପ୍ରଶ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନର ସହିତ ପାଳନ କର ।

P.T.O.

Your CBSE Guide

1001-C

GROUP – A

'କ' ବିଭାଗ

All **questions are compulsory.**

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।

1. **From the following alternatives given under each bit, write *serially* the correct answer along with its serial number against each bit :**

$1 \times 12 = 12$

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡପ୍ରଶ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପୋତ୍ତରୀ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ଖଣ୍ଡପ୍ରଶ୍ନ ପାର୍ଶ୍ୱରେ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାସହ କ୍ରମାନୁସାରେ ଲେଖ :

a) **A market which sells to the final consumer is called**

ଅନ୍ତିମ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରୁଥିବା ବଜାରକୁ କୁହାଯାଏ

i) **Commodity market**

ଦ୍ରବ୍ୟ ବଜାର

ii) **Spot market**

ସ୍ଥାନ ବଜାର

iii) **Retail market**

ଖୁଚୁରା ବଜାର

iv) **Wholesale market**

ପାଇକାରୀ ବଜାର

Your CHSE Guide

b) A marketing concept that is based on the idea that people will purchase more goods and services if aggressive sales techniques are used is called

ଯଦି ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ବିକ୍ରୟ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ତେବେ ଜନସାଧାରଣ ଅଧିକା ପରିମାଣର ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା କ୍ରୟ କରିବେ ବୋଲି ଧାରଣା ରଖୁଥିବା ବିପଣନ ଅବଧାରଣାଟି ହେଲା

i) Marketing concept
ବିପଣନ ଅବଧାରଣା

ii) Selling concept
ବିକ୍ରୟ ଅବଧାରଣା

iii) Product concept
ଉତ୍ପାଦ ଅବଧାରଣା

iv) Production concept
ଉତ୍ପାଦନ ଅବଧାରଣା

c) The full form FMCG is

FMCG ର ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପ ହେଲା

i) Fast Moving Consumer Goods
ଫାଷ୍ଟ ମୁଭିଙ୍ଗ କନ୍‌ଜ୍ୟୁମର ଗୁଡ୍‌ସ୍

ii) Fastest Moving Consumer Goods
ଫାଷ୍ଟେଷ୍ଟ ମୁଭିଙ୍ଗ କନ୍‌ଜ୍ୟୁମର ଗୁଡ୍‌ସ୍

iii) Frequently Moving Consumer Goods
ଫ୍ରିକ୍ୱେଣ୍ଟଲି ମୁଭିଙ୍ଗ କନ୍‌ଜ୍ୟୁମର ଗୁଡ୍‌ସ୍

iv) First Moved Consumer Goods
ଫାଷ୍ଟ ମୁଭଡ୍ କନ୍‌ଜ୍ୟୁମର ଗୁଡ୍‌ସ୍

Your CHSE Guide

d) Government issues Treasury Bills for raising

ସରକାର ଟ୍ରେଜେରୀ ବିଲ୍ ପ୍ରଚଳନ କରି ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି

i) short-term fund

ସ୍ୱଳ୍ପ-ମିଆଦୀ ପାଣ୍ଠି

ii) medium term fund

ମଧ୍ୟମ-ମିଆଦୀ ପାଣ୍ଠି

iii) long-term fund

ଦୀର୍ଘ-ମିଆଦୀ ପାଣ୍ଠି

iv) long & medium term fund

ଦୀର୍ଘ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ-ମିଆଦୀ ପାଣ୍ଠି

e) The market that deals with the issuance of new shares is called

ନୂତନ ଅଂଶପତ୍ରର ପ୍ରଚଳନ ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବଜାରକୁ କୁହାଯାଏ

i) Primary market

ପ୍ରାଥମିକ ବଜାର

ii) Secondary market

ଗୌଣ ବଜାର

iii) Money market

ମୁଦ୍ରା ବଜାର

iv) Commercial market

ବାଣିଜ୍ୟିକ ବଜାର

Your CHSE Guide

f) SEBI was established in the year

SEBI ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷଟି ହେଲା

i) 1990

୧୯୯୦

ii) 1991

୧୯୯୧

iii) 1992

୧୯୯୨

iv) 1993

୧୯୯୩

g) A manager needs to be an effective communicator, a persuasive leader and motivator for attaining success while performing the function of

ଯେଉଂ ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାରେ ସଫଳତା ହାସଲ ପାଇଁ ଜଣେ ପରିଚାଳକଙ୍କୁ ଦକ୍ଷ ବାର୍ତ୍ତା ସଂଚାରକ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରରୋଚନାମୂଳକ ନେତୃତ୍ୱ ଓ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବାକୁ ନ ଥାଏ, ତାହା ହେଲା

i) Planning

ଯୋଜନାୟନ

ii) Organising

ସଂଗଠନୀକରଣ

iii) Staffing

କାର୍ମିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତିକରଣ

iv) Directing

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା

Your CHSE Guide

j) Management is basically
ମୂଳତଃ ପରିଚାଳନା
i) an art only
କେବଳ ଏକ କଳା
ii) a science only
କେବଳ ଏକ ବିଜ୍ଞାନ
iii) neither an art nor a science
କଳା କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞାନ ନୁହେଁ
iv) partly an art and partly a science
ଆଂଶିକଭାବେ ଏକ କଳା ଏବଂ ଆଂଶିକଭାବେ ଏକ ବିଜ୍ଞାନ

k) The abbreviation 'LPG' is used for the terms
'LPG' ସଂକ୍ଷେପଣ ଯେଉଁ ସବୁ ପଦଗୁଡ଼ିକପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ତାହା ହେଲା
i) Liberalised Public Grants
ଲିବରାଲାଇଜଡ୍ ପବଲିକ୍ ଗ୍ରାଣ୍ଟସ୍
ii) Liberalisation, Politicalisation, Globalisation
ଲିବରାଲାଇଜେସନ୍ , ପଲିଟିକାଲାଇଜେସନ୍ , ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେସନ୍
iii) Liberalisation, Privatisation, Globalisation
ଲିବରାଲାଇଜେସନ୍ , ପ୍ରାଇଭେଟାଇଜେସନ୍ , ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେସନ୍
iv) Low Priced Goods
ଲୋ ପ୍ରାଇଜଡ୍ ଗୁଡ୍ସ୍

Your CHSE Guide

l) The type of environment in the country that directly and immediately influences business operation is

ଦେଶର ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ପରିବେଶ ବ୍ୟବସାୟ କାରବାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ, ତାହା ହେଲା

i) Political environment
ରାଜନୈତିକ ପରିବେଶ

ii) Social environment
ସାମାଜିକ ପରିବେଶ

iii) Economic environment
ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିବେଶ

iv) Natural environment
ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ

2. Answer the following questions as per instructions given under each part : 1 × 12 = 12

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାଗରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

a) Fill in the blanks :
ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

i) The President and other members of the District Forum are appointed by the ____________ Government.

ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ସଂସ୍ଥାର ସଭାପତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ________ ସରକାର ନିଯୁକ୍ତ କରିଥାନ୍ତି ।

Your CHSE Guide

ii) Direct channel is also called ________ level channel.

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବଣ୍ଟନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ମଧ୍ୟ ______ ସ୍ତରୀୟ ବଣ୍ଟନ ପ୍ରଣାଳୀ କୁହାଯାଏ ।

b) Correct the underlined portions of the following sentences :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ରେଖାଙ୍କିତ ଅଂଶକୁ ସଂଶୋଧନ କର :

iii) Planning function is more closely related with staffing function.

ଯୋଜନା ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ-ପ୍ରଚଳନା ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଅଧିକ ଭାବେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ।

iv) The concept of functional management is the contribution of Taylor.

ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟଭିତ୍ତିକ ପରିଚାଳନାର ଅବଧାରଣା ହେଉଛି ଟେଲରଙ୍କ ଏକ ଅବଦାନ ।

v) In family branding, companies use different brand names for different products.

ପରିବାରଭିତ୍ତିକ ଛାପକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କମ୍ପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ପାଦପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଛାପା ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ ।

Your CHSE Guide

c) Answer each of the following in *one* sentence :
ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ *ଗୋଟିଏ* ଲେଖାଏଁ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ :

vi) What is meant by 'Stock Exchange' ?
'ଅଂଶ ବିନିମୟ' ବାଜାର କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଏ ?

vii) What does the Principle of Unity of Command suggest ?
ଆଦେଶର ଐକ୍ୟନୀତି କ'ଣ ପ୍ରସ୍ତାବନା କରେ ?

viii) What is product-mix ?
ଉତ୍ପାଦ-ମିଶ୍ରଣ କ'ଣ ?

d) Express each of the following in *one* word/term :
ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ *ଗୋଟିଏ* ଲେଖାଏଁ ଶବ୍ଦ/ପଦରେ ପ୍ରକାଶ କର :

ix) The policy of the government that deals with the tax structure and its collection.
ସରକାରଙ୍କର ଏକ ନୀତି ଯାହା କର ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ଏହାର ଆଦାୟ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ।

x) The regulatory body for the securities market in India.
ଭାରତରେ ପ୍ରତିଭୂତି ବଜାରର ନିୟନ୍ତ୍ରକ ସଂସ୍ଥା ।

xi) The market that only deals in old securities only.
କେବଳ ପୁରୁଣା ପ୍ରତିଭୂତିରେ କାରବାର କରୁଥିବା ବଜାର ।

Your CHSE Guide

xii) The legal institutions created under the Consumer Protection Act to redress grievances of consumers at District levels.
ଉପଭୋକ୍ତା ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଉପଶମନପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବୈଧାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

GROUP – B

'ଖ' ବିଭାଗ

3. Answer any *ten* of the following questions within thirty words each : 2 × 10 = 20
ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ତିରିଶଟି ଶବ୍ଦରେ ସୀମିତ ରଖି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେ କୌଣସି **ଦଶଟିର ଉତ୍ତର ଦିଅ :**

a) State the provisions in the Consumer Protection Act regarding appeals against the order given by the District Forum.
ଉପଭୋକ୍ତା ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ୍‌ରେ ଜିଲ୍ଲା ଫୋରମ୍‌ର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ୍ କରିବାପାଇଁ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

b) How has the term 'complaint' been defined under the Consumer Protection Act ?
ଉପଭୋକ୍ତା ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ୍‌ରେ 'ଅଭିଯୋଗ' ପଦ କିପରି ସଂଜ୍ଞାୟିତ ହୋଇଛି ?

c) Distinguish between Consumer sales promotion and Trade sales promotion.
ଉପଭୋକ୍ତା ବିକ୍ରୟ ସଂବର୍ଦ୍ଧନ ଓ ବ୍ୟାପାରୀ ବିକ୍ରୟ ସଂବର୍ଦ୍ଧନ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

Your CHSE Guide

d) Name the different elements of marketing mix.

ବିପଣନ-ମିଶ୍ରଣର ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

e) What is the objective of penetrating pricing ?

ବଜାର ଭେଦୀ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

f) Distinguish between packing and packaging.

ଗଣ୍ଠିଲୀକରଣ ଏବଂ ବେଷ୍ଟନୀକରଣ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

g) What do you mean by physical distribution ?

ବସ୍ତୁଭିତ୍ତିକ ବିତରଣ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

h) Name any four concepts of marketing.

ଯେ କୌଣସି ଚାରୋଟି ବିପଣନ ଅବଧାରଣାର ନାମ ଲେଖ ।

i) Distinguish between primary and secondary market.

ପ୍ରାଥମିକ ଓ ଗୌଣ ବଜାର ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

j) Name the different tools that Taylor suggested for scientific task setting.

ବିଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ନିରୂପଣପାଇଁ ଟେଲର୍ ପ୍ରସ୍ତାବନା କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଶୀଳନଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

Your CHSE Guide

k) Explain organizing as a process.
ସଂଗଠନୀକରଣକୁ ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟାଭାବେ ବୁଝାଅ ।

l) Why is management considered universal ?
ପରିଚାଳନାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ଭାବେ କାହିଁକି ବିଚାର କରାଯାଏ ?

m) Explain the principle of unity of direction.
ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାର ଐକ୍ୟନୀତି ବୁଝାଅ ।

4. Answer any *four* of the following questions within fifty words each : 3 × 4 = 12

ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ *ପଚାଶଟି* ଶବ୍ଦରେ ସୀମିତ ରଖି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେ କୌଣସି ଚାରୋଟିର ଉତ୍ତର ଲେଖ :

a) State the situations under which a complaint can be disallowed.
ଅଭିଯୋଗକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର ପରିସ୍ଥିତିଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

b) Name and explain the different types of labelling.
ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଲେବୁଲୀକରଣର ନାମ ଲେଖ ଓ ବୁଝାଅ ।

c) Mention any three differences between Marketing and Selling.
ବିପଣନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

d) State any three objectives of SEBI.

SEBI ର ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Your CHSE Guide

e) Name the quasi-judicial bodies which function at National, State and District levels for redressal of consumer grievances.

ଜାତୀୟ, ରାଜ୍ୟ ଓ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗର ଉପଶମପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବିଚାରାଳୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

f) Explain the meaning of 'liberalisation', 'privatisation' and 'globalisation'.

'ଉଦାରୀକରଣ', 'ଘରୋଇକରଣ' ଏବଂ 'ଜଗତୀକରଣ'ର ଅର୍ଥ ବୁଝାଅ ।

GROUP – C

'ଗ' ବିଭାଗ

Answer any *three* questions from the following :

8 × 3 = 24

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟିର ଉତ୍ତର ଲେଖ :

5. Mention the different rights and responsibilities of consumers.

ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

6. What do you mean by channel of distribution ? Discuss the factors which influence the choice of a channel.

ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଏ ? ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀର ଚୟନକୁ କେଉଁ ସବୁ କାରକ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ ?

Your CHSE Guide

7. What is meant by financial market and what are its important functions ?
ବିତ୍ତୀୟ ବଜାର କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଏ ଏବଂ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

8. Define management and discuss its features.
ପରିଚାଳନାର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ ଏବଂ ଏହାର ବିଶେଷତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କର ।

9. Define business environment and discuss its importance.
ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅ ଏବଂ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଆଲୋଚନା କର ।

Your CHSE Guide

SET–A

Roll No. [ ]

Total No. of Printed Pages—19

804 R/E/DE

(Regular/Ex-Regular)

BSM

(Commerce)

[As per 2014–2017 Syllabi]

2 0 1 7 (A)

COMMERCE

BUSINESS STUDIES AND MANAGEMENT

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୂଚାଉଛି

Carefully follow the instructions given in each Group and Question

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗ ଓ ପ୍ରଶ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅନୁଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଯତ୍ନର ସହିତ ପାଳନ କର

Your CHSE Guide

GROUP—A

କ—ବିଭାଗ

1. From the alternatives given under each bit, choose and write *serially* the correct answer against each bit : 1×15=15

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଶ୍ନର ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ଚୟନ କରି କ୍ରମାନୁସାରେ ଲେଖ :

(a) Business environment scanning is done primarily for

ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶର ଅନୁଶୀଳନ ଯାହା ପାଇଁ ମୌଳିକ ଭାବେ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହା ହେଲା

(i) realistic planning

ବାସ୍ତବତା ଆଧାରିତ ଯୋଜନା ପାଇଁ

(ii) effective control

ଫଳପ୍ରଦ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ

(iii) appropriate staffing

ଯଥୋପଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ସଂଚାଳନ ପାଇଁ

(iv) effective motivation

ଫଳପ୍ରଦ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ

Your CHSE Guide

(b) LPG is connected with

LPG ଯାହା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ, ତାହା ହେଲା

(i) economic reforms
ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂସ୍କାର

(ii) social reforms
ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର

(iii) political reforms
ରାଜନୈତିକ ସଂସ୍କାର

(iv) cultural reforms
ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂସ୍କାର

(c) The scope of power and authority of a manager expands with upward movement

ଜଣେ ପରିଚାଳକଙ୍କ କ୍ଷମତା ଓ ପ୍ରାଧିକାରର ପରିସର ପ୍ରସାରିତ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ହୋଇଥାଏ

(i) in his salary
ତାଙ୍କର ଦରମା

(ii) in his length of service
ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳର ଅବଧି

(iii) in the number of subordinates under his control
ତାଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ ଅଧସ୍ତନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା

(iv) in his position in management hierarchy
ପରିଚାଳନା ସୋପାନରେ ତାଙ୍କର ସ୍ଥାନ

Your CHSE Guide

(d) Principle of scalar chain is connected with the management of

ସୋପାନିକ ଶୃଙ୍ଖଳ ନୀତି ଯାହା ପରିଚାଳନା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ, ତାହା ହେଲା

(i) money
ଅର୍ଥ

(ii) materials
ସାମଗ୍ରୀ

(iii) machineries
ଯନ୍ତ୍ରପାତି

(iv) men
ମାନବ

(e) The credit for developing the principles of general administration goes to

ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶର ଶ୍ରେୟ ଯିଏ ପାଇଥାନ୍ତି, ସେ ହେଲେ

(i) F. W. Taylor
ଏଫ୍. ଡବ୍ଲୁ. ଟେଲର୍

(ii) P. F. Drucker
ପି. ଏଫ୍. ଡ୍ରୁକର

(iii) Henry Fayol
ହେନରୀ ଫେୟଲ୍

(iv) G. R. Terry
ଜି. ଆର୍. ଟେରି

Your CHSE Guide

(f) Controlling function is more closely connected with the function of

ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ସହ ଅଧିକ ସଂପୃକ୍ତ, ତାହା ହେଲା

(i) planning
ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି

(ii) staffing
କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରଚାଳନ

(iii) organising
ସଂଗଠନ

(iv) coordinating
ସମନ୍ୱୟକରଣ

(g) Training imparted in a simulated work place is known as

ଅନୁକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣକୁ କୁହାଯାଏ

(i) On-the-job training
କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

(ii) Off-the-job training
କାର୍ଯ୍ୟ-ବହିଃସ୍ଥ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

(iii) Apprentice training
ଶିକ୍ଷାନବିସ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

(iv) Vestibule training
ବାହ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ

Your CHSE Guide

(Turn Over)

(h) Equity share capital is refundable
ସାଧାରଣ ଅଂଶପତ୍ର ପୁଂଜି ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥାଏ

(i) after a fixed period
ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପରେ

(ii) at the desire of the shareholders
ଅଂଶପତ୍ରଧାରୀମାନଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ

(iii) at the time of winding up the company
କଂପାନୀର ଅବସାନ ସମୟରେ

(iv) at the desire of the Board of Directors
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ

(i) Overdraft facilities are enjoyed by
ଅଧି-ଉଠାଣର ସୁବିଧା ଉପଭୋଗ କରିଥାନ୍ତି

(i) all types of account holders
ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ହିସାବ ଧାରକ

(ii) only those having savings accounts
କେବଳ ସଞ୍ଚୟ ହିସାବ ଧାରକ

(iii) only those having current accounts
କେବଳ ଚଳନ୍ତି ହିସାବ ଧାରକ

(iv) only those having fixed deposits
କେବଳ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ

Your CHSE Guide

(j) During gestation period, investments in a project yield

ଅନ୍ତର୍ବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବିନିଯୁକ୍ତ ପାଣ୍ଠିରୁ ମିଳିଥାଏ

(i) maximum return
ସର୍ବାଧିକ ଆୟ

(ii) moderate return
ପରିମିତ ଆୟ

(iii) minimum return
ନ୍ୟୁନତମ ଆୟ

(iv) no return
ଶୂନ୍ୟ ଆୟ

(k) Mass production is an essential feature of

ବହୁଳ ଉତ୍ପାଦନ ଯାହାର ଏକ ମୌଳିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ତାହା ହେଲା

(i) product concept
ଉତ୍ପାଦ ଧାରଣା

(ii) production concept
ଉତ୍ପାଦନା ଧାରଣା

(iii) selling concept
ବିକ୍ରୟ ଧାରଣା

(iv) exchange concept
ବିନିମୟ ଧାରଣା

Your CHSE Guide

(l) Of the following determinants of price, the one that forms the base level of price, is

ନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରକଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ମୂଲ୍ୟର ନିମ୍ନତମ ସ୍ତର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ଭିତ୍ତି ହୋଇଥାଏ, ତାହା ହେଲା

(i) demand
ଚାହିଦା

(ii) competition
ପ୍ରତିଯୋଗିତା

(iii) government policies
ସରକାରୀ ନୀତି

(iv) cost
ପରିବ୍ୟୟ

(m) Increasing the volume of sales within a stipulated time is the prime objective of

ଏକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ପରିମାଣର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଯାହାର ପ୍ରାଥମିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ତାହା ହେଲା

(i) public relation
ଜନ ସଂପର୍କ

(ii) advertising
ବିଜ୍ଞାପନ

(iii) sales promotion
ବିକ୍ରୟ ସଂବର୍ଦ୍ଧନ

(iv) personal selling
ବ୍ୟକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବିକ୍ରୟ

Your CHSE Guide

(n) Under penetration pricing method, the price is fixed
ବଜାରଭେଦୀ ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥାଏ

(i) at a lower rate initially which is gradually increased
ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କମ୍ ହାରରେ ଯାହାକୁ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥାଏ

(ii) at a higher rate initially which is gradually decreased
ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ଯାହାକୁ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥାଏ

(iii) at a lower rate which remains unchanged
କମ୍ ହାରରେ ଯାହା ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥାଏ

(iv) at a higher rate which remains unchanged
ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ଯାହା ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥାଏ

(o) The process of selection starts
ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ

(i) before recruitment
ଅନ୍ୱେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ବରୁ

(ii) during recruitment
ଅନ୍ୱେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା କାଳରେ

(iii) after recruitment
ଅନ୍ୱେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରେ

(iv) Both before and during recruitment
ଉଭୟ ଅନ୍ୱେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ବରୁ ଓ ପ୍ରକ୍ରିୟା କାଳରେ

Your CHSE Guide

2. Answer the following questions *serially* as per the instructions : 1×15=15

ଅନୁଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କ୍ରମାନୁସାରେ ଦିଅ

(a) Answer each of the following questions in one sentence :

ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟରେ ସୀମିତ ରଖି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ :

(i) What is meant by business environment?

ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶ କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝାଏ ?

(ii) What does principle of parity of Fayol suggest?

Fayolଙ୍କ 'ସମତା ନୀତି' କ'ଣ ପ୍ରସ୍ତାବନା କରେ ?

(iii) How is pricing done under the skimming pricing strategy?

ଚିପୁଡ଼ା ଦର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କୌଶଳ ଅନୁସାରେ ମୂଲ୍ୟ କିପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥାଏ ?

(iv) What is trade credit?

'ବ୍ୟବସାୟିକ ଋଣ' କ'ଣ ?

Your CHSE Guide

(b) Fill in the blanks :

ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

(v) Management is a/an ____ science.

ପରିଚାଳନା ଏକ ____ ବିଜ୍ଞାନ ।

(vi) Debentures which are repayable on demand are known as ____ debentures.

ଋଣପତ୍ର ଯାହା ଦାବି ମାତ୍ରେ ଦେୟ ହୋଇଥାଏ ତାହାକୁ ____ ଋଣପତ୍ର କୁହାଯାଏ ।

(vii) Direct channel is also called ____ level channel.

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ____ ସ୍ତର ପ୍ରଣାଳୀ କୁହାଯାଏ ।

Your CHSE Guide

(c) Rectify the underlined portions in the following sentences :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ରେଖାଙ୍କିତ ଅଂଶକୁ ସଂଶୋଧନ କର :

(viii) Planning is the process of identifying and grouping of activities, assigning tasks and delegating authority.

ଯୋଜନା, ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟର ଚିହ୍ନଟକରଣ ଏବଂ ଏକତ୍ରୀକରଣ, କାର୍ଯ୍ୟର ବଣ୍ଟନ ଏବଂ ପ୍ରାଧିକାର ପ୍ରତିନିଧାନ କରିବାର ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

(ix) The working capital required to meet different unforeseen situations is known as seasonal working capital.

ବିଭିନ୍ନ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପରିସ୍ଥିତିର ମୁକାବିଲା ନିମିତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଂଜିକୁ ଋତୁକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଂଜି କୁହାଯାଏ ।

(x) Mass distribution is an essential feature of product concept.

ବହୁଳ ବିତରଣ product ଧାରଣାର ମୌଳିକ ବିଶେଷତ୍ୱ ।

(xi) Advertising is a paid form of personal communication.

ବିଜ୍ଞାପନ ଏକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଯୋଗାଯୋଗର ମାଧ୍ୟମ ।

Your CHSE Guide

(d) Express each of the following in one word/term :

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ/ପଦରେ ପ୍ରକାଶ କର :

(xii) The policy that regulates the amount of currency and credit in the country

ନୀତି ଯାହା ଦେଶର ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ଋଣର ପରିମାଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ

(xiii) The process of providing all product-related information on the body of the product or on their wrappers or container for the benefit of consumers

ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ହିତ ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦ ସଂପୃକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଉତ୍ପାଦରେ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦର ଆବରଣ ଉପରେ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦର ଧାରକ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା

(xiv) The total value of all current assets

ସମସ୍ତ ଚଳନ୍ତି ପରିସଂପତ୍ତିର ମୋଟ୍ ମୂଲ୍ୟ

(xv) The structure showing the composition and pattern of owner's funds and borrowed funds

ଏକ ସଂରଚନା ଯାହା ମାଲିକାନା ପାଣ୍ଠି ଓ ଋଣ ପାଣ୍ଠିର ସମାହାର

Your CHSE Guide

GROUP—B
ଖ—ବିଭାଗ

3. Answer any *eleven* of the following questions within 3 sentences each : 2×11=22

ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ୩ଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରଖି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେକୌଣସି ଏଗାରଟିର ଉତ୍ତର ଲେଖ :

(a) Differentiate between money market and capital market.

ମୁଦ୍ରା ବଜାର ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ବଜାର ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(b) Distinguish between spot market and future market.

ତତ୍କାଳ ବଜାର ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ବଜାର ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

(c) Name the elements involved in the managerial function of directing.

ପରିଚାଳକଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

(d) State the main sources of borrowed funds for sole proprietors.

ଏକକ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କର ଋଣ ପାଣ୍ଠିର ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(e) Give the full forms of SIDC and ICICI.

SIDC ଏବଂ ICICIର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Your CHSE Guide

(f) What are the main sources of fixed capital?

ସ୍ଥାୟୀ ପୁଂଜିର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

(g) Show the differences between fixed working capital and variable working capital.

ସ୍ଥାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଂଜି ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଂଜି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଅ।

(h) Explain the meaning and basic objective of fatigue study.

କ୍ଲାନ୍ତି ଅନୁଶୀଳନର ଅର୍ଥ ଏବଂ ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝାଅ।

(i) Name the different facilitating functions of marketing.

ବିପଣନ ପରିଚାଳନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ସୁଗମୀକରଣ ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କର।

(j) What are the elements that come under marketing mix?

ବିପଣନ-ମିଶ୍ରଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ?

(k) State the basic objectives of labelling.

ଲେବୁଲୀକରଣର ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କର।

Your CHSE Guide

(l) Explain POP.

POP ବୁଝାଅ ।

(m) What does the principle of unity of command suggest?

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାର ଐକ୍ୟନୀତି କ'ଣ ପ୍ରସ୍ତାବନା କରେ ?

(n) Mention any four sources of short-term finance.

ସ୍ୱଳ୍ପ-ମିଆଦୀ ଅର୍ଥର ଯେକୌଣସି ଚାରୋଟି ଉତ୍ସ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

4. Answer any *six* of the following questions within *6* sentences each : 3×6=18

ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ *୬ଟି* ବାକ୍ୟରେ ସୀମିତ ରଖି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେକୌଣସି **ଛଅଟିର** ଉତ୍ତର ଲେଖ :

(a) Explain any three features of business environment.

ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିବେଶର ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ବିଶେଷତ୍ୱ ବୁଝାଅ ।

(b) State any three reasons why management should be regarded as a science.

ପରିଚାଳନାକୁ ଏକ ବିଜ୍ଞାନ ଭାବେ ବିଚାର କରିବାର ଯଥାର୍ଥତାର ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି କାରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

Your CHSE Guide

(c) Explain any three principles of scientific management.

ବିଜ୍ଞାନସମ୍ମତ ପରିଚାଳନାର ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ନୀତି ବୁଝାଅ ।

(d) Explain any three features of borrowed funds.

ଋଣ ପାଣ୍ଠିର ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ବିଶେଷତ୍ୱ ବୁଝାଅ ।

(e) Mention the three basic objectives of ICICI.

ICICIର ତିନୋଟି ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

(f) Point out any three differences between marketing and selling.

ବିପଣନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଅ ।

(g) Explain any three objectives of packaging.

ଗଣ୍ଠିଲୀକରଣର ଯେକୌଣସି ତିନୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝାଅ ।

(h) What is promotion mix and what elements are involved in it?

ସଂବର୍ଦ୍ଧନ-ମିଶ୍ରଣ କ'ଣ ଏବଂ ଏଥିରେ କେଉଁ ସବୁ ଉପାଦାନ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ରହିଥାଏ ?

Your CHSE Guide

GROUP—C
ଗ—ବିଭାଗ

Answer any *four* of the following questions : 7½×4=30

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକରୁ ଯେକୌଣସି ଚାରିଟିର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

5. Explain why understanding of business environment is important for management.

   ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟ ପରିବେଶକୁ ବୁଝିବା କାହିଁକି ଆବଶ୍ୟକ, ବୁଝାଅ ।

6. Discuss in brief the essential features of management.

   ପରିଚାଳନାର ପ୍ରମୁଖ ବିଶେଷତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କର ।

7. Elaborate the functions of personnel department.

   କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରଚାଳନା ବିଭାଗର ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିସ୍ତାରଭାବେ ବୁଝାଅ ।

8. Explain how the *(a)* shareholders and *(b)* companies are benefitted through equity shares.

   ସାଧାରଣ ଅଂଶପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ *(a)* ଅଂଶପତ୍ରଧାରୀମାନେ ଏବଂ *(b)* କଂପାନୀଗୁଡ଼ିକ କିପରି ଉପକୃତ ହୋଇଥାନ୍ତି, ବୁଝାଅ ।

Your CHSE Guide

9. Discuss the factors influencing the selection of channel of distribution.

ବିତରଣ ପ୍ରଣାଳୀର ଚୟନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କର।

10. Define sales promotion. Discuss its importance and objectives.

ବିକ୍ରୟ ସଂବର୍ଦ୍ଧନର ସଂଜ୍ଞା ଲେଖ। ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଲୋଚନା କର।

★★★

Your CHSE Guide